

SEZAI KARAKOÇ

Şiirler
IX
monna rosa

ilk şiirler

2. baskı

DİRİLİŞ YAYINLARI

SEZAI KARAKOÇ

Şiirler
IX
monna rosa

ilk şiirler

2. baskı

DİRİLİŞ YAYINLARI

YAZARIN ÖBÜR ESERLERİ DİRİLİŞ YAYINLARI'ndan

şîir:

ŞİİRLER I	Hızır-la Kırk Saat
ŞİİRLER II	Taha'nın Kitabı / Gül Muştusu
ŞİİRLER III	Körfez / Şahdamar / Sesler
ŞİİRLER IV	Zamana Adanmış Sözler
ŞİİRLER V	Ayinler
ŞİİRLER VI	Leylâ ile Mecnun
ŞİİRLER VII	Ateş Dansı
ŞİİRLER VIII	Alınyazısı Saati

hikaye:

HİKÂYELER I	Meydan Ortaya Çıktığında
HİKÂYELER II	Portreler

piyes:

PİYESLER I
ARMAĞAN

çeviri şîir:

BATI ŞİİRLERİNDEN
İSLÂMİN ŞİİR ANITLARINDAN

düşünce:

RUHUN DİRİLİŞİ - KIYAMET AŞISI - ÇAĞ VE İLHAM I-II-III-IV - İNSANLIĞIN DİRİLİŞİ - YİTİK CENNET - MAKAMDA - İSLÂMİN DİRİLİŞİ - GÜNDÖNÜMÜ - DİRİLİŞ MUŞTUSU - İSLÂM - DİRİLİŞ NESLİNİN ÂMENTÜSÜ - İSLÂM TOPLUMUNUN EKONOMİK STRÜKTÜRÜ - DÜŞÜNCELER I-II - DİRİLİŞİN ÇEVRESİNDE - FİZİKÖTESİ AÇISINDAN UFUKLAR VE DAHA ÖTESİ I -II-III - YAPI TAŞLARI VE KADERİMİZİN ÇAĞRISI I-II - VAROLMA SAVAŞI - ÇAĞDAŞ BATI DÜŞÜNÇESİNDEN - UNUTUŞ VE HATIRLAYIŞ
--

deneme:

EDEBİYAT YAZILARI I Medeniyetin Rüyası Rüyanın Medeniyeti Şîir
EDEBİYAT YAZILARI II Dışımızın Zarı
EDEBİYAT YAZILARI III Eğik Ehramlar

inceleme:

YUNUS EMRE
MEHMED ÂKİF
MEVLÂNA

günlük yazılar:

FARKLAR
SÜTUN
SÜR
GÜN SAATI

röportaj:

TARİHİN YOL AĞZINDA

SEZAI KARAKOÇ

**ŞİİRLER
IX**

MONNA ROSA

İlk şiirler

2. baskı

DİRİLİŞ YAYINLARI

P.K. 1279 Sirkeci - İSTANBUL

*

Nuruosmaniye Cad. Derin Han No: 8/1

34410 Cağaloğlu - İSTANBUL

*

TEL: (0212) 519 04 57

Diriliş Yayınları : 52

Birinci Baskı : Ağustos 1998

BU KİTAP

Bu kitabı oluşturan şiirlerden **Rüzgâr**, 1951'de **Hisar** Dergisinde, **Yağmur Duası**, 1952'de **Mülkiye** Dergisinde, **Monna Rosa I**, 1952 Haziran'ında **Hisar** Dergisinde, 1953'de **Mülkiye** Dergisinde, 1956'da **Büyük Doğu** Günlük Gazetesinde, **Monna Rosa II, III, Ve Monna Rosa**, 1953'de **Mülkiye** Dergisinde, **İşaret** adlı şiir 1954'de **Hisar** Dergisinde yayınlanmıştır.

Yazıldıkları tarihte yarım kalmış olan **Kader Yolu** ve **Kayboluş** şiirleri ise, tamamlanarak, ilk kez bu kitapla yayınlanmış olmaktadır.

Monna Rosa'nın okunuşu **Mona Roza** şeklindedir. Şiirlerin altındaki tarihler, yazılış tarihleridir.

© Diriliş Yayınları 1998. **BU KİTAP DAHİL BÜTÜN ESERLERİMİZİN TÜM YAYIN HAKLARI SAKLIDIR** (Değerlendirme amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yazarın yazılı izni olmadan, hiçbir surette alınmaz, çoğaltılamaz, radyo, TV'lerde okunamaz, kaset ve CD'lere aktarılamaz, Internet dosyası açılmaz).

Dizgi - İcdüzen: Sina

Baskı - Cilt: Bayrak Matbaacılık

İstanbul - 1998 Eylül

MONNA ROSA

Boş Sayfa

RÜZGÂR

Uçurtmamı rüzgâr yırttı dostlarım!
Gelin duvağından kopan bir rüzgâr.
Bu rüzgâr yüzünden bulutlar yarım;
Bu rüzgâr yüzünden bana olanlar...

O ceviz dalları, o asma, o dut,
Gül gül, mektup mektup büyüyen umut...
Yangından yangına arta kalmış tut.
Muhabbet sürermiş bir rüzgâr kadar.

1951

YAĞMUR DUASI

Ben geldim geleli açmadı gökler;
Ya ben bulutları anlamıyorum,
Ya bulutlar benden bir şeyler bekler.
Hayat bir ölümdür, aşk bir uçurum...
Ben geldim geleli açmadı gökler.

Bir yağmur bilirim, bir de kaldırım:
Biri damla damla alınma düşer;
Diğerinde durur göğe bakarım.
Ne şehir, ne deniz kokan gemiler:
Bir yağmur bilirim, bir de kaldırım.

Nedense aldanmış ilk gece annem,
Afsunlu bir gömlek giydirmiş bana.
İşte vuramadı gökler bana gem,
Dinmedi içimde kopan fırtına.
Nedense aldanmış ilk gece annem.

Biri çıkmış gibi boş bir mezardan,
Ortalıkta ölüm sessizliği var.
Bana ne geldiyse geldi yukardan,
Bana ne yaptıysa yaptı bulutlar,
Biri çıkmış gibi boş bir mezardan.

İyi ki bilmiyor kalabalıklar
Yağmura bakmayı cam arkasından,
İnsandan insana şükür ki fark var;
— Birine cennetse, birine zindan —
İyi ki bilmiyor kalabalıklar.

Yağmur duasına çıksaydık dostlar,
Bulutlar yarılr, hava açardı.
Şimdi ne ihtimal, ne de imkân var.
Göge hükmetmekten kolay ne vardı,
Yağmur duasına çıksaydık dostlar!

Ben geldim geleli açmadı gökler;
Ya ben bulutları anlamıyorum,
Ya bulutlar benden bir şeyler bekler.
Hayat bir ölümdür, aşk bir uçurum;
Ben geldim geleli açmadı gökler.

1951

MONNA ROSA

Boş Sayfa

I- AŞK VE İLELER

Monna Rosa, siyah gller, ak gller;
Glce'nin glleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah gller, ak gller!

*

Ulur aya karşı kirli çakallar,
Bakar ürkek ürkek tavşanlar dağa.
Monna Rosa, bugün bende bir hal var,
Yağmur iğri iğri düşer toprağa,
Ulur aya karşı kirli çakallar.

Zeytin ağacının karanlığıdır
Elindeki elma ile başlayan...
Bir yakut yüzükte aydınlanan sır,
Sıcak ve minnacık yüzündeki kan,
Zeytin ağacının karanlığıdır.

Zambaklar en ıssız yerlerde açar,
Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
Bir mumun ardında bekleyen rüzgâr,
İşıksız ruhumu sallar da durur,
Zambaklar en ıssız yerlerde açar.

Ellerin, ellerin ve parmakların
Bir nar çiçeğini eziyor gibi..
Ellerinden belli olur bir kadın.
Denizin dibinde geziyor gibi
Ellerin, ellerin ve parmakların.

Açma pencereni, perdeleri çek:
Monna Rosa, seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek;
Anla Monna Rosa, ben öteliyim...
Açma pencereni, perdeleri çek.

Zaman çabuk çabuk geçiyor Monna;
Saat on ikidir, söndü lâmbalar.
Uyu da turnalar gelsin rüyana,
Bakma tuhaf tuhaf göğe bu kadar;
Zaman çabuk çabuk geçiyor Monna.

*

Akşamları gelir incir kuşları,
Konarlar bahçemin incirlerine;
Kiminin rengi ak, kiminin sarı.
Ah, beni vursalar bir kuş yerine!
Akşamları gelir incir kuşları...

Ki ben, Monna Rosa, bulurum seni
İncir kuşlarının bakışlarında.
Hayatla doldurur bu boş yelkeni
O mâsum bakışlar... Su kenarında
Ki ben, Monna Rosa, bulurum seni.

Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa:
Henüz dinlemedin benden türküler.
Benim aşkım uymaz öyle her saza,
En güzel şarkıyı bir kurşun söyler...
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.

Yağmurlardan sonra büyürmüş başak,
Meyvalar sabırla olgunlaşmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak:
Anlarsın ölümler niçin yaşarmış,
Yağmurlardan sonra büyürmüş başak.

Artık inan bana muhacir kızı,
Dinle ve kabul et itirafımı.
Bir soğuk, bir garip, bir mavi sızı
Alev alev sardı her tarafımı,
Artık inan bana muhacir kızı.

Altın bilezikler, o korkulu ten,
Cevap versin bu kanlı kuş tüyüne;
Bir tüy ki, can verir bir gülümsesen,
Bir tüy ki, kapalı geceye, güne;
Altın bilezikler, o korkulu ten!

*

Monna Rosa, siyah güller, ak güller,
Gölce'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
Monna Rosa, siyah güller, ak güller!

1952, İlbahar

II- ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bir hançer bölüyor, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

*

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Gece kar yağacak sabaha kadar.
Toprakta et, kemik çıtırtıları...
Yarı ölüleri bir korku tutar
Değince bir taşa kafatasları.
—Ölüer ki yalnız tırnakları var,
Ve yalnız burkulmuş diz kapakları...—

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı,
Açıyor elini göğre bir kadın.
Uzuyor, uzuyor altın saçları
Uğrunda ölünen güzel kızların...

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Esmem delikanlı, hatıra ve kan.
Yeşil gözlü kızın hıçkırıkları
Sızıyor bir kapı aralığında;
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı.

*

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Çocuklara açar mağaraları
Gün görmemiş kuşlar ve örümcekler.
İlân-ı aşk eden dil balıkları
Aşına suları çabuk terkeder...

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Bakıyor ateşe, küle böcekler.
Köpekler parçalar kanaryaları,
Mektupları bir boz ağaç kurdu yer.
Baykuşlar ötüyor harabelerde;
Yanıyor lâmbalar, hafif ve sarı.
Bir kaza kurşunu bulur her yerde
Süvarisiz şaha kalkan atları...
Bir ruhun ışığı vardır göklerde,
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Ötüyor baykuşlar harabelerde.

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Titriyor yıldırım düşmüş gibi yer.
Bekledi arzuyla karanlıkları
Anneler, babalar, erkek kardeşler.
Ta içinde duyar ani bir ağrı,
Bir hüzün şarkısı tutturur gider
Anneler, babalar, erkek kardeşler.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Her yatak dopdolu, bir yatak bomboş.
Bir neşe şarkısı tutturur gider

Birinci, ikinci, üçüncü sarhoş;
Kurşunlar sıkılır göklere doğru,
Serçe yavruları yuvada titrer.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı...

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
İnce yelkenleri alıyor yeller.
Titretir kalpleri ve bayrakları
Gemiden toprağa uzanan eller.
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gizli hazineler, su yılanları...

İnce yelkenleri alıyor yeller;
Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.
Beyaz pelerinli hür tayfaları
Kendine bağıyor siyah kediler;
Titriyor gönüller ve kara bayrak,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gemiden toprağa uzanan eller.
Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.

*

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı,
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bölüyor bir hançer, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

1952, Yaz

III- PİŞMANLIK VE ÇİLELER

Rüzgâr eser, yağmur yağar, tilkiler üşür;
Bir odun parçası aydınlatır ocağı.
Anne ateşin önünde perişan,
Anne ateşin içinde hür..
Rüzgar eser, yağmur yağar, tilkiler üşür.

Yağmurlar sırtıyla sırtımın arasındadır;
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın.
Bin parçaya böldü beni bir divane sır,
Sesi geliyor sesi günahkâr çocukların;
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın arasındadır.

Gönüller yanarak kavuşacaktı:
Yüzdeki ıstırap, çile ocağı,
Onun bu ocakta yanan toprağı,
Bir gece rüyamda avuçlarımı yaktı,
Gönüller yanarak kavuşacaktı,

Benim gözlerim yeşildir, onun gözleri kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara.

*

Annenin başı elleri arasında,
Parmagında aydınlık günlerden kalma yüzük.
Bir fotoğraf asılıdır duvarda:
Aynaya, geceye, maziye dönük,
Annenin başı elleri arasında,

Bir tüfeğin burnu havadadır,
Ateş almak üzredir, mermisiz.
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım,
Siz beni ne anlarsınız siz!
Bir tüfek ateş almak üzredir, mermisiz...

Bir saman çöpüne tutunmuş kızların
Eteğini ben çektim.
Neyleyim göğsümü kara dağın sert rüzgârı
doldurmuş,
Annemden ilk sütü Gülce'de içtim.
Ankara'ya, çatal dağa bir zindandan gün vurmuş:
Az kalsın yerine ben ölecektim
Bir saman çöpüne tutunmuş kızların...

Kediler halıları parçalıyor,
Kırmızı bir ışık düşüyor yere.
Annenin dizinde derman yok,
Annenin kafası iki parçadır.

Hükmedemiyor insan ruhuna ateş,
Rüzgâr hükmedemiyor incecik perdelere;
Kediler halıları parçalıyor.

Ateşte sarı gül açan saksılar,
Kızarmış bir ekmek gibi duruyor;
Kulağıma garip sesler geliyor.
Kuş yumurtasından çıkan insanlar
Ahırda bir ata eğer vuruyor,
Kulağıma garip sesler geliyor.

Ben bir şarkı, ben bir t y m;
Ben Meryemin yanağındaki t y m.
Beni bir azizin nefesi uçurur,
Kalbimde Allahın elleri durur.
Cici ayaklarım iplikle bağlı,
Ben onun sılası, kendimin gurbetiyim;
Ben bir azizin hasreti,
Ben Meryem'in yanağındaki t y m.

Benim gözlerim yeşildir, evet evet, onun gözleri
kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara...

*

Ocak sönüyor, ateş kül oluyor.
Annenin saçları beyaz,
Anne saçlarını yoluyor.
Ateşin içinde gül açar, servi büyür, ardıç
büyür, çocuk büyür;
Ocak sönüyor, ateş kül oluyor,
Anne ruhunda ruhuma eğiliyor.

Bir güneş toprağı yarıp çıkacak.
Kadınlar sansa da yaşadığını,

Şarkısız kaldıkça yaşamayacak.
Kadınları şarkılar, geceler aydınlatır.
Kadınları şarkılar, akrepler aydınlatır.
Kadınları şarkılar, zehirler aydınlatır...

*

Artık ben gideceğim, ata eğer vuruyorlar.
Hatıralarımı birer birer yakacağım.
Entarimi parça parça edip
Zehirli kirpilere bırakacağım.
Beyaz bir kayanın üstüne çıkıp

Göğsüme siyah bir gül takacağım.
Batan güne doğru kurşunlar sıkıp
Kendimi boşluğa bırakacağım.
Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz...
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım,
Siz beni ne anlarsınız siz!
Artık ben gideceğim atım kişiyor;
Bir bebek mum istiyor, bir ölü şarkı istiyor,
Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz, bir deniz;
Beni onun gözleri çağırıyor, duramam duramam.

Benim gözlerim yeşildir, ah, onun gözleri kara;
Ben günah kadar beyazım, o tövbe kadar kara...

1952, Güz

VE MONNA ROSA

Boş Sayfa

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara:
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara..

Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü
Ve boğazımı sıktı parmaklar ince, uzun.
Günahkâr toprağıma saçından bir tel düştü;
Sana ne olmuş Rosa, bir derde tutulmuşsun.
Bir ekmek kadar aziz fikirler böyle pişti:
Noel ağaçları ve manolyalar kahrolsun,
Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü...

Şu şapkayı çıkarıp atıyorum ırmağı;
Her şeyim sizin olsun, hep sizin kesik başlar.
Rüyasında örümcek başlarsa ağlamağı,
İçine gül koyduğum tüfek ölmeğı başlar.
Günahını sırtına yüklenen kaplumbağı
Gibi ölüm önünde öz benliğim yavaşlar.
Öyleyse şu şapkayı fırlatayım ırmağı.

Bu erkekler kokuyu kediler gibi alır
Ve kediler her gece sürünür yastıklara.
Denizleri bahtiyar eden günler kısılır;
Satılmayan çiçekler, zehirli ve kapkara,
Unutulmuş erkekler ve kadınlara kalır.
Bir geyiğin gözleri düşer eriyen kara
Ve erkekler kokuyu kediler gibi alır.

Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!
Ve toprağın rüyaya yılan gibi girişi.
Sana da, Monna Rosa, taş bebeği bıraktık,
Ellerinde kılçıklı balıkların bir dişi.
Senin hatıran gibi büyük, yeni, karanlık;
Senin hatıran kadar Allah ve şeytan işi...
Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!

Bugün yalnız yağımura tahammül edeceğim;
Ta boğazıma kadar çıkan deli yağımura.
Tüyüme horozdan çok itimat edeceđim,
İtimat edeceğim řu belâlı yağımura.
Ruhumu bayrak yapıp ben teslim edeceđim
Asılmış bir adamın iki eli yağımura.
Bugün yalnız yağımura tahammül edeceğim.

Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni
Ve bir şehir yaratmak, ruhundan Gülce diye.
Parçalanan gemiyi ve yırtılan yelkeni
Katıvermek sessizce söylenen bir türküye.
Ve sonra bir köşede öldürmek ölmeyeni
Ve son vermek bitmeyen, bu bitmeyen şarkıya,
Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni.

Sana tavuskuşunun içime girdiğini
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçime girdiğini, tüyünü yolduğunu
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçimde tavusların bir bir kaybolduğunu,
Bana da bir çift ak kanat kaldığını
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakâr balıklara;
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgâra,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara...

1952, Kış (Yılbaşı Gecesi)

İŞARET

Ne zaman yandı elin,
Ne zaman ellerini yaktı hâtıram?
Ne zaman bir yüzük gibi taktı hâtıram,
Parmağına, bu gizli ve acı işareti, gelin.

1954

KADER YOLU

Etrafımız, uçsuz bucaksız çöller;
Yerler demir, gökler bakır Madonna.
Nehirler çekilmiş, kurumuş göller;
Aramızda deniz vardır Madonna!

Gelir gelmez Venedik'ten aynalar,
Uçtu gökte kara kara kargalar.
Ömrü biçti kılıç gibi levhalar;
Bize kalan sade sabır Madonna!

1956

KAYBOLUŞ

Üstündeki giysi gözünün renginde
Yürüyor yürüyordu arkasına bakmadan
Onu kaybettim bir kış gününde
Yağmur yağmur yağmur yağıyordu durmadan

Ölü taşıyan bir araba
Araya girdi galiba

Kořtum kořtum yetiřemedim
Sanki önümü kapatan bir sütundu zaman
İnsanlar otomobiller dalgın habersiz zalim
Alıkoyamadım onu meçhullere dalmaktan

Boşunaydı artık çaba
Boşuna mıydı acaba

Dondum kalakaldım olduğum yerde
Gözlerimi kaplıyordu duman duman duman
Gönlüm ne geçmişte ne gelecekte
Bir mahkûmdum görülmemiş bir cezaya
çarpılan

Uğrayan bir azâba
Sığmaz hesaba kitaba

1957

İÇİNDEKİLER

- 7 Rüzgâr
- 8 Yağmur Duası
- 11 Monna Rosa
- 13 I- Aşk Ve Çileler
- 21 II- Ölüm Ve Çerçevesel
- 28 III- Pişmanlık Ve Çileler
- 37 Ve Monna Rosa
- 44 İşaret
- 45 Kader Yolu
- 46 Kayboluş